

Advocatuur stort zich op consultancy

Er is een nieuwe trend in de advocatuur: kantoren die een consultancytak lanceren. De advocaten willen zo voorkomen dat bedrijven hun juridische routineklussen onderbrengen bij goedkopere start-ups in legal tech. Ook willen de advocatenfirma's zo zelf een grotere rol spelen in de technologische innovatie binnen hun sector.

's Werelds grootste advocatenkantoor, Dentons - waar sinds begin dit jaar ook het Nederlandse kantoor Boekel bij is aangesloten - is medio november een eigen consultancytak begonnen. Voor de nieuwe onderneming trok men vijftig voormalige general counsels aan: hoofden van juridische afdelingen bij bedrijven en organisaties. Ook het Nederlandse kantoor Kennedy Van der Laan (KVdL) richtte deze maand een consultancybedrijf op, onder de naam Kennedy Van der Laan|Sync.

De nieuwe advies-bv's proberen met legal tech-oplossingen de juridische afdelingen van bedrijven efficiënter te laten werken. Denk aan advies over de automatisering van werkprocessen, het analyseren van juridische documenten en vraagstukken rond compliance: het werken in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving.

Onder bedrijfsjuristen is veel behoefte aan dit soort advies, stelt Jeroen Zweers, directeur innovatie bij KVdL. 'Zij vragen om oplossingen waardoor zij efficiënter kunnen werken. Die bieden wij met legal tech. Sla de krant maar open: veel vaker dan tien jaar geleden staan daar artikelen in over bedrijven die zich niet aan de regels houden. Dat leidt tot boetes en imagoschade. De samenleving juridiseert.'

1. Juridisch bulkwerk

Nieuwe legal tech-bedrijven richting zich op juridische routinehandelingen zoals het analyseren van juridische documenten of vraagstukken rond compliance.

2. Tools voor contracten

Sommige advocatenkantoren ontwikkelen nu zelf legal tech-oplossingen die het werk van bedrijfsjuristen simpeler maakt, zoals het analyseren van risico's in inkoopcontracten.

3. Partners in tech zoeken

Hoogleraar Marc Salomon (UvA) verwacht dat de meeste advocatenkantoren straks joint ventures zullen aangaan met IT-bedrijven en softwareontwikkelaars in legal tech.

Corruptieonderzoeken

Met name de rol van de general counsel is de laatste jaren belangrijker én zwaarder geworden. Als hoofd van de juridische afdeling treedt hij steeds vaker op als strategisch adviseur van het bestuur bij allerlei zaken: van corruptieonderzoeken bij toeleveranciers tot het in kaart brengen van de gevolgen van strengere milieu- en privacywetgeving.

Tegelijkertijd staan de budgetten van de juridische afdelingen bij bedrijven onder druk: de advocatenrekening moet naar beneden. De verleiding voor bedrijven is dan groot om het laagwaardige routinewerk niet langer onder te brengen bij de grote advocatenkantoren, maar start-ups in legal tech in te schakelen.

Om dit bulkwerk niet kwijt te raken, en bedrijfsjuristen wegwijs te maken in de complexe wereld van legal tech, zet de advocatuur nu voorzichtige stappen in de wereld van de consultancy.

Een voorbeeld van zo'n legal tech-oplossing die het werk van bedrijfsjuristen eenvoudiger maakt, is het analyseren van risico's in inkoopcontracten. 'Wij hebben voor onze klanten een tool ontwikkeld die heel eenvoudig risico's kan detecteren in die overeenkomsten', zegt Zweers. 'De werklast voor bedrijfsjuristen is daardoor fors afgenomen.'

Veel bedrijfsjuristen hebben sowieso vragen over wat zij met legal tech kunnen, meldt Zweers. 'Mijn team bekijkt iedere week zo'n vijf start-ups. Zij mogen dan een pitch geven. Er wordt veel onzin verkocht in deze markt. Veel start-ups denken dat ze dé oplossing hebben voor de juridische markt, maar blijken geen enkele affiniteit te hebben met onze sector. Wij wijzen bedrijven op de goede start-ups.'

Het consultantswerk van KVDL is overigens niet nieuw. Het Amsterdamse kantoor adviseert bedrijven al veel langer over legal tech-oplossingen. In het team van vijf man werken naast IT'ers en projectmanagers ook advocaten. Maar waarom dan toch een apart bedrijf starten? 'Cliënten vragen erom', stelt Zweers. 'Veel bedrijven worstelen met legal tech en willen daarbij geholpen worden zonder direct een advocaat in te schakelen.'

Met een eigen advies-bv is het volgens Zweers ook gemakkelijker om samen te werken met softwarebedrijven die legal tech-oplossingen bedenken. Regels van de Orde van Advocaten maken het voor advocatenkantoren lastig om samenwerking te zoeken met derden. 'En bedrijven kunnen nu tegen ons zeggen: "wij vinden die legal tech-producten interessant, maar wij hoeven niet dat hele advocatenkantoor erbij te hebben".'

De veranderde rol van de general counsel

De tijd begint te dringen voor het Europese bedrijfsleven. Ondernemers hebben nog tot mei volgend jaar de tijd om te voldoen aan de nieuwe, strengere privacyregels in de EU. Of dat gaat lukken, is zeer de vraag.

Experts roepen al maanden dat bedrijven niet op tijd klaar zijn voor de nieuwe privacywet, die burgers meer zeggenschap geeft over het gebruik van hun gegevens door bedrijven en overheden. Hoge boetes van privacytoezichthouders dreigen.

De omvangrijke privacyregeling betekent ook extra werk voor de al drukke general counsels die aan het hoofd staan van de juridische afdelingen van bedrijven. Van hen wordt verwacht dat ondernemingen straks keurig in de pas lopen met de wet.

'Regel het, krijgen general counsels te horen', zegt Michiel van Straaten. Hij is, samen met Petra van Hilst, oprichter van netwerkorganisatie General Counsel Netherlands. Van Straaten noemt het een 'positieve ontwikkeling' voor juridische afdelingen dat advocatenkantoren hun eigen legal tech-adviesbedrijven starten. 'Legal tech helpt om bedrijfsprocessen efficiënter te laten verlopen. De gemiddelde general counsel heeft geen budget om te investeren in legal tech of artificial intelligence.'

Innovatief kantoor

Volgens Marc Salomon, hoogleraar Decision Sciences aan de UvA, anticiperen kantoren met het oprichten van consultancybedrijven op het mogelijke verlies van het routineuze bulkwerk aan nieuwe

spelers op het juridische speelveld. 'Contracten opstellen, doorzoeken en beheren wordt onherroepelijk overgenomen door computers', zegt de hoogleraar. 'Kantoren proberen dit werk te behouden door de softwaretoepassingen zelf aan te bieden onder het motto: "als je het niet zelf doet, doen anderen het".'

Salomon wijst er ook op dat Dentons en KVdL via hun eigen legal tech advies-bv's proberen uit te stralen dat zij een modern, innovatief kantoor zijn. Dat kan helpen bij het aantrekken van nieuwe klanten én medewerkers.

Hans Albers, hoofd van de juridische afdeling van Juniper, een fabrikant van computernetwerkapparatuur, vindt het 'vrij uniek' dat Dentons en KVdL een consultantstak beginnen. 'Advocatenkantoren deden tot nu toe wel wat legal tech-consultantswerk, maar dat gebeurde vrijwel altijd in stilte. Dentons en KVdL profileren zich hier nu voor het eerst mee.'

Voor bedrijven is het niet langer te rechtvaardigen dat al het werk naar de grote advocatenkantoren gaat, aldus Albers. 'De kosten staan onder druk. Bij een fusie of overname schakel je nog wel een advocatenkantoor in voor strategisch advies, maar voor contractmanagement hoeft dat niet meer. Er zijn genoeg goedkopere alternatieven. Met het starten van aparte consultancy-bv's lijken advocatenkantoren voor het eerst op deze nieuwe realiteit te reageren.'

Gaan straks meer advocatenfirma's de weg van Dentons en KVdL bewandelen? Hoogleraar Salomon is daar niet zeker van. Hij verwacht dat kantoren in de toekomst vooral joint ventures zullen aangaan met IT-bedrijven en softwareontwikkelaars. 'Ik raad een advocatenkantoor niet aan om "stand-alone" IT-consulent of softwareontwikkelaar te worden. Advocaat is echt een ander vak.'

Bron: Het Financieele Dagblad